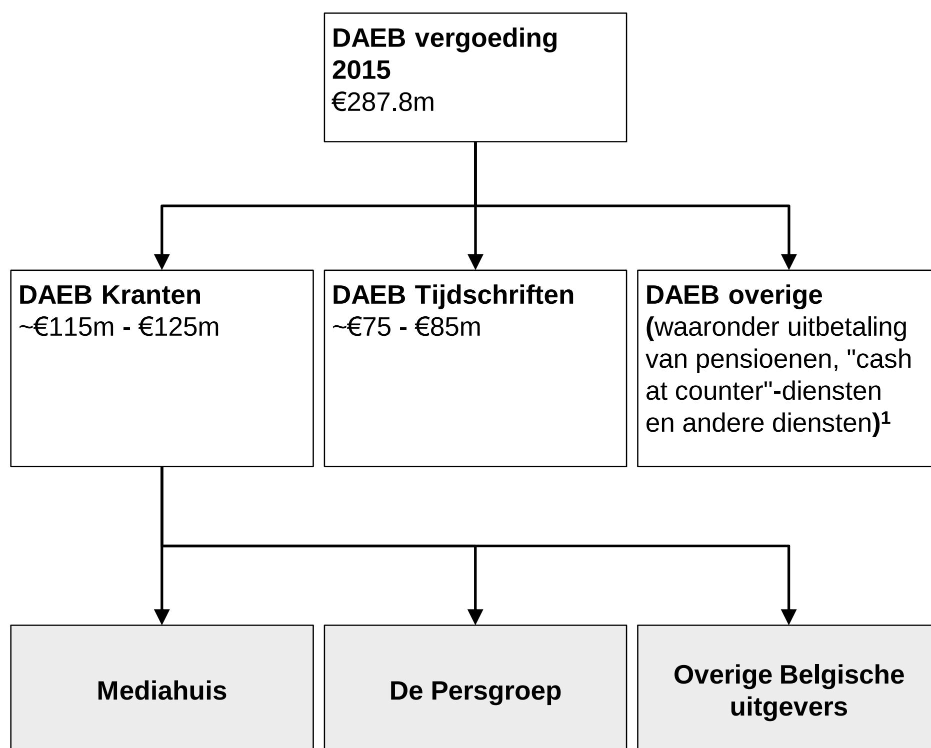
Overheidsondersteuning Belgische uitgevers

Bpost heeft in 2015 een DAEB vergoeding van €287.8m ontvangen

DAEB vergoeding aan Bpost

[5] Worden als dagbladen beschouwd, de gedrukte publicaties die minstens vijfmaal per week verschijnen en meerdere artikelen van algemene informatie bevatten. De oppervlakte die mag besteed worden aan handelsadvertenties, reclame of publiciteitsteksten is niet beperkt.

Feiten

- Uit het jaarverslag[1] blijkt dat Bpost een totale DAEB vergoeding van €287.8 heeft ontvangen van de Belgische staat in 2015
- In de Tweede Kamer zijn er door de leden Mohandis en Vos vragen gesteld aan Staatssecretaris Dekker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over staatssteun voor Belgische mediabedrijven. In het aanhangsel[3] met daarin de vragen en antwoorden, geeft Staatssecretaris Dekker aan dat de jaarlijkse compensatie voor erkende kranten[5] maximaal €125m bedraagt in 2016. Voor erkende tijdschriften bedraagt deze maximaal €75m in 2016
- Gedurende een periode van vijf jaar, die aanvangt op 1 januari 2016, blijft Bpost kranten bezorgen.

Aanname

- Van deze vergoeding kwam volgens Newsmonkey[2] ca. €115m ten goede aan kranten, en ca. €85m aan tijdschriften
- Wij veronderstellen om die reden dat de waardeketen van dagblad uitgeverijen wordt gecompenseerd met een bedrag tussen de €115m en €125m
- Wij veronderstellen dat de dagbladen van Mediahuis en De Persgroep erkende kranten zijn

Mediahuis en De Persgroep zijn grote spelers in het Belgische uitgeverslandschap en hebben daarmee mogelijk veel baat bij de DAEB vergoeding aan Bpost

Dagelijkse verspreiding per titel in 2015

(in '000)	Excl. losse verkoop	Incl. losse verkoop
Mediahuis	374.7	501.4
De Persgroep	216.7	310.5
Mediafin	19.9	27.2
Nederlandstalige print	**611.2**	**839.2**
Groupe Multimédia IPM	40.7	74.8
Grenz Echo	7.9	8.6
Mediahuis	63.3	78.8
Mediafin	6.6	10.2
Rossel	77.4	145.4
Franstalige print	**195.8**	**317.7**
TOTAAL BELGIE	**807.0**	**1,156.9**
Aantal bezorgdagen per jaar	304	304
Verspreiding dagbladen per jaar (in '000)	**245,336**	**351,700**

Source: Echtverklaring Pers 2015

Feiten

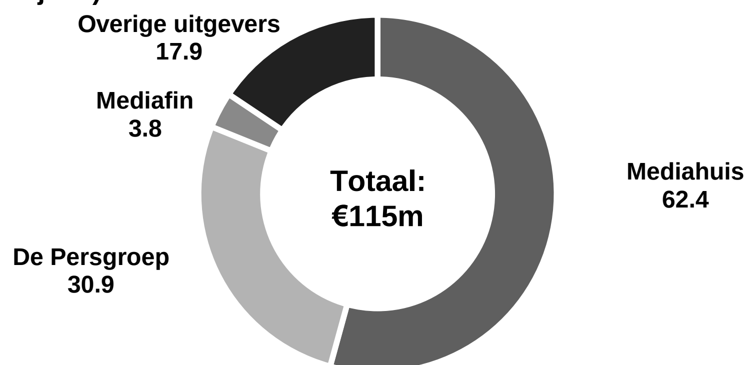
- De gerapporteerde oplage cijfers van Belgische uitgevers[4] zijn gecontroleerd door het externe auditbureau MICC

Aanname

- Op basis van 304 bezorgdagen in 2015, bedroeg de jaarlijkse oplage van betaalde dagblad abonnementen 245.3 miljoen stuks. Inclusief losse verkoop is de totale oplage c. 100,000 hoger
- Wij nemen aan dat alle partijen gelijke baat hebben bij de subsidie o.b.v. oplagen, in plaats van bijv. geografische spreiding of paginering van het drukwerk
- Wij veronderstellen dat de subsidie van distributiekosten ten goede komt van uitgevers. Dit is echter onduidelijk omdat de voornaamste Belgische uitgevers geen publieke inzage geven in hun distributiekosten. Het is daarmee onduidelijk of deze subsidie direct ten goede komt van de uitgevers, of dat de subsidie compenseert voor specifieke factoren die kenmerkend zijn voor het Belgische distributielandschap (bijv. overheidsrichtlijnen, geografische spreiding, lonen van bezorgers).

Wij schatten in dat de waardeketen van Mediahuis in 2015 €62.4m profijt heeft gehad van de distributievergoeding van de Belgische staat

Subsidie verdeeld naar marktaandeel uitgever (in € miljoen)

(in '000)	Excl. losse verkoop	Incl. losse verkoop
TOTAAL BELGIE	**807.0**	**1,156.9**
Aantal bezorgdagen per jaar	304	304
Verspreiding dagbladen per jaar (in '000)	**245,336**	**351,700**
Subsidie Kranten (in '000)	115,000	115,000
Subsidie per krant per dag	**0.47**	**0.33**

Dekker schrijft het volgende[3]:

- "Hoewel de Belgische mediabedrijven en krantenuitgevers aan bpost tarieven moeten betalen voor de bezorging van de erkende kranten en tijdschriften die zij via bpost willen laten verspreiden, kan ik niet uitsluiten dat dit tarieven zijn die lager zijn dan de tarieven die Belgische mediabedrijven en krantenuitgevers zouden hebben moeten betalen als bpost geen compensatie van de Belgische overheid zou hebben gekregen. **Uit de opmerkingen van de Belgische autoriteiten zoals deze zijn weergegeven in voornoemde beslissing van de Europese Commissie leid ik af dat het ontbreken van de compensatie vanwege de DAEB persdistributie een effect zal hebben op zowel het tijdstip van bezorging als de prijs die bpost in rekening zou brengen bij uitgevers**, teneinde de daadwerkelijke waarde van de door bpost te verlenen dienst te reflecteren. Dit zou een prijsverhoging tot gevolg kunnen hebben, met een eventuele afname in de vraag naar erkende kranten en tijdschriften tot gevolg."

Analyse

- Uitgaande van een vergoeding van €115m voor de distributie van dagbladen, worden Belgische dagbladen gesubsidieerd met een bedrag van €0.47 (indien alleen geadresseerd) tot €0,33 (inclusief losse verkoop) per krant per dag ervan uitgaande dat alle dagbladen in deze analyse 'erkend' zijn
- Dat houdt ook in dat de waardeketen van Mediahuis een gesubsidieerd voordeel 54.3% van de DAEB vergoeding geniet, ter hoogte van €62.4m, wederom ervan uitgaande dat alle dagbladen in deze analyse 'erkend' zijn

Er is slechts beperkte publiekelijke informatie beschikbaar om na te rekenen hoeveel van de subsidie ten goede komt van Belgische uitgevers

Beperkingen van de analyse

- Door gebrek aan publieke informatie zijn (Belgische) distributietarieven voor kranten niet beschikbaar en moeilijk herleidbaar
- Een deel van de geabonneerde kranten wordt in België niet verspreid via Bpost maar via de winkels of 'rondeman' (bezorger). Voor deze analyse is aangenomen dat alle kranten via Bpost worden verspreid
- Er is geen navraag gedaan bij BIPT voor de aard van deze subsidie
- Door een gebrek aan publieke informatie hebben wij niet de exacte verdeling van de €288m DAEB subsidie kunnen herleiden
- Wij hebben geen feitelijke informatie tot onze beschikking inzake de DAEB vergoeding in 2016

Overige overwegingen

- Geen minimumloon: In Nederland geldt geen minimumloon voor krantenbezorgers. Verspreiding per Bpost betekent mogelijk hogere loonkosten. De discussie over overheidssubsidie zou kunnen betekenen dat minimumloon van Nederlandse bezorger opnieuw wordt belicht

Geraadpleegde bronnen

Nr.	Auteur / organisatie	Titel	URL
1	Bpost	Bpost jaarverslag 2015	http://corporate.bpost.be/investors/results-reports-and-presentations/annual-reports?sc_lang=nl-BE
2	Wouter Verschelden	Zouden we niet beter 200 miljoen euro in knallende journalistieke innovatie steken, in plaats van in dode bomen?	http://newsmonkey.be/article/17513
3	Overheid.nl	Aanhangsel van de Handelingen nr. 1250	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20162017-1250.html
4	CIM	Echtverklaarde cijfers 2015	http://www.cim.be/nl/pers/echtverklaring-resultaten
5	Etaamb	Koninklijk besluit houdende reglementering van de postdienst	http://www.etaamb.be/nl/koninklijk-besluit-van-27-april-2007_n2007011282.html